

Teorija časovnega prostora

Poskus znanosti leta 2025, da bi ubežala
kozmozlogiji velikega poka.

Kazalo vsebine

1. 🕒 Teorija časovnega prostora

1.1. Krinka za 🟠 teorijo utrujene svetlobe

1.2. Dopplerjeva interpretacija 🟠 rdečega premika

1.3. 🟠 Teorija utrujene svetlobe

2. 😬 Prepovedan zaradi dvomov o teoriji velikega poka

👤 Znanstveni pisec Eric J. Lerner

3. Einsteinova ‚sprebrnitev‘ v verujočega

3.1. Medijska hype o Einsteinovi sprebrnitvi

3.2. Einsteinovo nadaljnje zavračanje

3.3. Einsteinova skrivnostno izgubljena razprava

3.4. Einsteinova skrivnostno izgubljena razprava

3.5. Zakaj?

3.5.1. Znanstveni napredek

3.5.2. Argument »Bog je to storil«

4. Začetek 🕒 časa

4.1. Kalam kozmološki argument

4.1.1. 💬 Razprava

5. Zaključek

Natisnjeno 22. november 2025

<https://si.cosmicphilosophy.org/timescape-theory/>

POGLAVJE 1.

Poskus leta 2025, da bi ubežali

Kozmologiji velikega poka

Teorija časovnega prostora kot krinka za
● teorijo utrujene svetlobe

Mesec dni po objavi raziskave „*Neutrini ne obstajajo*“ na

CosmicPhilosophy.org, ki razkriva, da so nevtrini dogmatični poskus izmikanja „*∞ neskončni deljivosti*“, in po sporočilu za javnost, poslanem po e-pošti znanstvenim revijam in založnikom po vsem svetu, na katerega so odgovorili z zavrnitvijo in molkom, kljub nekaj vljudnim odzivom, so se v znanstvenih medijih pojavile naslovnice, ki trdijo, da temna energija ne obstaja.

(2024) Temna energija ,ne obstaja': Izziv teoriji o širjenju vesolja

Vir: [Phys.org](https://phys.org) | Monthly Notices of the Royal Astronomical Society: Letters, Zvezek 537, Številka 1, Februar 2025, Strani L55–L60

- ▶ Nova študija razstreljuje teorijo temne energije ~ Yahoo Novice
- ▶ Skrivnost temne energije je končno REŠENA – znanstveniki predstavljajo radikalno novo teorijo ~ DailyMail
- ▶ Preboj pri skrivnostni temni energiji: znanstveniki napovedujejo radikalno novo teorijo ~ GBNews
- ▶ ,Globoke posledice': Znanstveniki Univerze Canterbury dosežejo preboj na področju temne energije ~ Radio Nova Zelandija

Teorija časovnega prostora

V novem članku, objavljenem v Monthly Notices of the Royal Astronomical Society Letters, so raziskovalci Antonia Seifert, Zachary G. Lane, Marco Galoppo, Ryan Ridden-Harper pod vodstvom profesorja Davida L. Wiltshira predlagali novo teorijo, imenovano ,model časovnega prostora', ki nakazuje, da je videz pospešene ekspanzije »iluzija«, ki jo povzročajo neenakomerni učinki gravitacije na tok časa v različnih predelih vesolja. Razlike v časovni dilataciji med gostimi galaktičnimi področji in redkimi kozmičnimi prazninami ustvarjajo vtis pospešene ekspanzije brez potrebe po temni energiji.

Nova teorija ,modela časovnega prostora', ki jo globalni mediji predstavljajo kot novo neodvisno teorijo, pravzaprav prevzame osrednjo idejo ● teorije utrujene svetlobe in jo vgradi v okvir splošne teorije relativnosti.

Nova teorija ‚*modela časovnega prostora*‘ naj bi veljala za krinko za ‚*teorijo utrujene svetlobe*‘, prvotnega glavnega nasprotnika temeljev kozmologije velikega poka od leta 1929:

1. Obe teoriji izpodbijata standardni Λ CDM kozmološki model in njegovo zanašanje na temno energijo za razlago opazovane pospešene ekspanzije vesolja.
2. Teorija utrujene svetlobe predlaga, da rdeči premik svetlobe iz oddaljenih galaksij ni posledica kozmične ekspanzije, temveč neke nedoločene »interakcije« z vmesnim prostorom.
3. Model časovnega prostora prevzame to osrednjo premiso teorije utrujene svetlobe – da je opazovana ekspanzija iluzija – in jo utemelji na dobro uveljavljenih načelih splošne teorije relativnosti in gravitacijske časovne dilatacije.
4. Z razlago, kako lahko neenakomerni tok časa skozi različne kozmične strukture ustvari videz pospešene ekspanzije, model časovnega prostora zapolni vrzel, ki jo je povzročila pomanjkljivost teorije utrujene svetlobe – odsotnost jasnega fizičnega mehanizma.

Teorija »Časovni prostor« je predlagana kot temeljni spremenilni dejavnik za kozmologijo, brez omembe teorije utrujene svetlobe, kar je vprašljivo.

Teorija utrujene svetlobe je bila po sprejetju in dogmatični zaščiti kozmologije velikega poka splošno zavrnjena in aktivno zatirana.

Naslednja poglavja bodo razkrila, da je teorija časovnega prostora morda poskus znanosti, da bi ubežala svojemu desetletnemu znanstveno-inkvizitorskemu zatiranju prvotnega glavnega nasprotnika teorije velikega poka, **●** *teorije utrujene svetlobe*.

POGLAVJE 1.2.

Dopplerjeva interpretacija **●** rdečega premika

Dopplerjev učinek je preprost koncept: Ko se vlak približuje, se zdi, da je zvok vlaka višji. Ko vlak pelje mimo in se oddaljuje, se zdi, da je zvok nižji. Ta sprememba višine tona je posledica Dopplerjevega učinka in ta učinek se danes uporablja za razlago, zakaj se zdi, da je svetloba oddaljenih galaksij premaknjena proti daljšim oziroma »rdečjim« valovnim dolžinam.

Ameriški astronom Edwin Hubble je leta 1929 z Dopplerjevo interpretacijo **●** rdečega premika ugotovil, da se vesolje širi, in s tem povezal, da je bilo vesolje na neki točki stisnjeno v *„Kozmično jajce“*, v skladu s starodavnimi religioznimi miti o stvarjenju v različnih kulturah, vključno s tradicijami kitajskih, indijskih, predkolumbovskih in afriških kultur, pa tudi z biblično knjigo Geneze, ki vse opisujejo (očitno v alegoričnem smislu) izrazito začetek 🕒 časa – bodisi »stvarjenje v šestih dneh« iz Geneze ali »Kozmično jajce« iz starodavnega indijskega besedila Rig Veda.

Teorija velikega poka se je prvotno imenovala *„teorija kozmičnega jajca“* in jo je predlagal katoliški duhovnik Georges Lemaître za

„dan brez včerajšnjega“ v skladu z biblično knjigo Geneze.

V današnji znanstveni kozmologiji velikega poka se Kozmično jajce imenuje ‚*prvobitni atom*‘, ki predstavlja matematično singularnost ali ‚*potencialno ∞ neskončnost*‘.

Dopplerjeva interpretacija rdečega premika je temelj kozmologije velikega poka.

POGLAVJE 1.3.

Teorija utrujene svetlobe

Švicarsko-ameriški astronom Fritz Zwicky je leta 1929 predlagal ‚*teorijo utrujene svetlobe*‘ kot alternativno teorijo za razlago opazovanega rdečega premika v skladu z idejo o ∞ neskončnem vesolju.

Osnovna premisa teorije utrujene svetlobe je, da rdeči premik povzroča nedoločen proces, zaradi katerega svetloba med potovanjem skozi prostor navidezno izgublja energijo. Ta proces se pogosto imenuje ‚*utrujenost fotonov*‘ ali ‚*staranje fotonov*‘, kjer fotoni v bistvu postanejo »utrujeni«, ko potujejo skozi kozmos.

(2018) Utrujena svetloba zanika veliki pok

Vir: [Znanstveniki Ming-Hui Shao, Na Wang in Zhi-Fu Gao](#)

(2014) Utrujena svetloba ovrže teorijo velikega poka

Vir: tiredlight.net

(2022) Nova teorija utrujene svetlobe razlaga rdeči premik in CMB v neskončnem vesolju

Vir: tiredlight.org

Teorija utrujene svetlobe se je soočala z znanstveno-inkvizitorskim zatiranjem. Uporabljena strategija je bila sklicevanje na ovržbo prvotne teorije iz leta 1929, medtem ko so zagovorniki v zadnjih desetletjih to poskušali obiti z uporabo imena Nova teorija utrujene svetlobe (NTL).

POGLAVJE 2.

Prepovedan

Zaradi dvomov o teoriji velikega poka

Avtor tega članka je bil zgodnji kritik teorije velikega poka že okoli let 2008–2009, ko je njegova filozofska raziskava v imenu Zielenknijper.com razkrila, da bi teorijo velikega poka lahko šteli za končno podlago „ gibanja za odpravo svobodne volje“, ki ga je preiskoval.

Kot kritik teorije velikega poka je avtor iz prve roke doživel znanstveno-inkvizitorsko zatiranje kritike velikega poka.

Junija 2021 je bil avtor prepovedan na Space.com zaradi dvomov o teoriji velikega poka. Objava je obravnavala nedavno odkrita dela Alberta Einsteina, ki so izpodbijala teorijo.

“ Skrivnostno izgubljene razprave Albertu Einsteina, ki jih je predložil Pruski akademiji znanosti v Berlinu, so bile leta 2013 najdene v Jeruzalemu...

(2023) **Prepričati Einsteina, da reče »Motil sem se«**

Preiskava Einsteinove spreobrnitve v »verujočega« teorije velikega poka.

Vir: Poglavje 3.

Prispevek, ki je obravnaval vse večje zavedanje med nekaterimi znanstveniki, da je teorija velikega poka prevzela religiozni status, je prejel več premišljenih odgovorov. Vendar je bil nenadoma izbrisan, namesto da bi bil zgolj zaprt, kot je običajna praksa na Space.com. To neobičajno dejanje je sprožilo vprašanja o motivih za njegovo odstranitev.

Lastna izjava moderatorja, »Ta tema je zaključena. Hvala vsem, ki ste prispevali. Zdaj jo zapiramo«, je paradoksalno napovedala zaprtje, medtem ko je bila celotna tema dejansko izbrisana. Ko je avtor pozneje vljudno izrazil nesoglasje s tem dejanjem, je bil odziv še hujši – njegov celoten Space.com račun je bil blokiran in vsi prejšnji prispevki izbrisani.

Akademiki so bili ovirani pri določenih raziskavah, vključno s kritiziranjem teorije velikega poka. Znani znanstveni pisec Eric J. Lerner je leta 2022 napisal naslednje:

„Postalo je skoraj nemogoče objaviti članke, kritične do teorije velikega poka, v katerem koli astronomskem reviji.“

(2022) **Veliki pok se ni zgodil**

Vir: The Institute of Art and Ideas

POGLAVJE 3.

Albert Einstein

Zgodovinska raziskava njegove spreobrnitve v ,verujočega‘

Uradna pripoved in eden glavnih argumentov *zakaj* je Albert Einstein opustil svojo teorijo o ∞ neskončnem vesolju in se spreobrnil v ,verujočega‘ teorije velikega poka, je, da je Edwin Hubble leta 1929 pokazal, da se vesolje širi prek Dopplerjeve interpretacije ● rdečega premika (poglavje 1.2.), kar je Einsteina prisililo, da je priznal svojo napako.

(2014) Einsteinova izgubljena teorija opisuje vesolje brez velikega poka

Vir: [Discover Magazine](#)

Preiskava zgodovine razkriva, da je uradna pripoved neutemeljena in neposredno izhaja iz medijske hype o Einsteinovi domnevni ‚spreobrnitvi v verujočega‘, za katero obstajajo znaki, da je Einstein ni cenil.

Dve leti po Hubblovem odkritju je Einstein v znanstveni razpravi, ki je nasprotovala medijski hype o njegovi spreobrnitvi, dosledno napačno črkoval Hubblovo ime.

Einsteinova razprava z naslovom „*Zum kosmologischen Problem*“ („*O kozmološki težavi*“) je skrivnostno izginila in bila pozneje najdena v Jeruzalemu, kraju romanj, medtem ko se je Einstein nenadoma spreobrnil v ‚verujočega‘ in se pridružil duhovniku na turneji po ZDA za promocijo teorije velikega poka.

Kratek pregled dogodkov, ki so vodili do Einsteinove spreobrnitve v verujočega teorije velikega poka:

POGLAVJE 3.1.

1929: Medijska hype o Einsteinovi spreobrnitvi

Od leta 1929 je potekala velika medijska hype o Albertu Einsteinu, ki je trdila, da se je Einstein spreobrnil v ‚verujočega‘ zaradi Hubblovega odkritja.

„po vsej državi [ZDA] so zasijali naslovi, ki trdijo, da je Albert Einstein spreobrnjen v verujočega v širijoče se vesolje.“

Medijska poročanja takrat leta 1929, zlasti v priljubljenih časopisih, so uporabljala naslove kot „Einstein ‚Spreobrnjen‘ s Hubblovim odkritjem“ ali „Einstein priznava, da se vesolje širi“.

Hubblorv domači časopis Springfield Daily News je objavil naslov „Mladenič, ki je zapustil Ozarkske gore [Hubble], da bi preučeval zvezde, povzroči, da Einstein premisli.“

POGLAVJE 3.2.

1931: Einsteinovo nadaljnje zavračanje

Zgodovinski dokazi kažejo, da je Einstein aktivno zavračal teorijo širjenja vesolja v letih po medijski hype o njegovi ‚spreobrnitvi‘.

Dve leti po Hubblovem odkritju - [Einstein] je poudaril večjo pomanjkljivost teorije širjenja vesolja.... To je bil glavni zagrizen problem za Einsteina. ... Vsakič, ko ga je fizik o tem nagovoril, je zavrnil teorijo.

POGLAVJE 3.3.

1931: Einsteinova skrivnostno izgubljena razprava

Leta 1931 je Albert Einstein predložil razpravo z naslovom „*Zum kosmologischen Problem*“ („*O kozmološki težavi*“) Pruski akademiji znanosti v Berlinu, da bi razvil svojo teorijo o ∞ neskončnem vesolju z uvedbo novega kozmološkega modela, ki bi omogočal možnost neširjenja vesolja, kar je v neposrednem nasprotju z trditvami medijske hype o njegovi ‚spreobrnitvi‘ od leta 1929.

V tej razpravi, ki je skrivnostno izginila in je bila leta 2013 najdena v Jeruzalemu, je Einstein dosledno napačno črkoval ime Edwin Hubbla, kar je moral storiti namerno.

POGLAVJE 3.4.

1932: Einsteinova spreobrnitev v verujočega

Kmalu po izgubi svoje razprave se je Einstein spreobrnil v verujočega teorije velikega poka in se pridružil katoliškemu duhovniku na turneji po ZDA za ‚promocijo‘ teorije, kar kaže, da je bila morda v igri cerkvena vplivnost.

Potem ko je duhovnik Georges Lemaître govoril na seminarju v Kaliforniji januarja 1933, je Einstein naredil nekaj dramatičnega – vstal je, aplavziral in podal izjavo, ki je postala slavna: „*To je najlepša in najzadovoljivejša razlaga stvarjenja, kar sem jih kdaj slišal.*“ in svojo lastno teorijo o ∞ neskončnem vesolju je označil za **največjo napako** svoje kariere.

Premik od letnega odločnega zavračanja teorije velikega poka, med medijsko hype o njegovi domnevni ‚spreobrnitvi‘, do aktivne promocije s pridružitvijo duhovniku na državni turneji po ZDA, je globok.

Einsteinova spreobrnitev je bila ključna za promocijo teorije velikega poka.

POGLAVJE 3.5.

Zakaj?

Zakaj je Albert Einstein svojo teorijo o ∞ neskončnem vesolju označil za svojo »največjo napako« in se spreobrnil v *promotorja* teorije velikega poka in s tem povezanega ‚začetka 🕒 časa‘?

Raziskava zgodovine Einsteinove spreobrnitve bi lahko vsebovala ključ do globokih filozofskih raziskav, saj je bil Einstein aktivist za svetovni mir in njegov rokopis „*Teorija za svetovni mir*“ je predhodil ustanovitvi Združenih narodov, kar je raziskano v našem članku o 🕊️ Teoriji miru na 🦋 GMODebate.org.

Če je Einstein zavestno odstopil od znanstvene resnice, kakšna bi bila njegova motivacija?

Kljub nekaterim očitnim kandidatom ima to vprašanje morda večjo filozofsko globino, kot bi pričakovali, ker znanost morda ne zmore bolje kot sprejeti dogmo kot temeljno podlago za motivacijo.

Filozof znanosti Stephen C. Meyer je v svoji knjigi Skrivnost izvora življenja napisal, da je osrednji motiv, ki zavestno daje prednost dogmatičnemu in celo verskemu odstopanju, znanstveni napredek sam.

Pregovor:

„Glavna težava je motivacija.“

Prednost, ki je vodila do Einsteinove odločitve z osebne vidika, kljub znakom cerkvenega vpliva, je bila morda preprečitev intelektualne lenobe, ki je del potenciala argumenta »Bog je to storil«.

Paradoksalno bi Einstein lahko s sprejetjem verskega ‚začetka časa‘ služil osnovnemu interesu znanosti za dosego znanstvenega napredka.

POGLAVJE 4.

Začetek časa

Zadeva za filozofijo

Nadaljnje branje je na voljo v eseju iz leta 2024 na AEON o filozofiji za idejo ‚začetka časa‘, ki razkriva, da zadeva pripada filozofiji.

(2024) Znanstveniki niso več prepričani, da je vesolje nastalo z velikim pokom

Vir: [AEON.co](https://www.aeon.co)

Medtem ko je znanost zagovarjala kozmologijo velikega poka in njen povezan „začetek časa“, je akademska filozofija delala nasprotno in izpodbijala religiozni „Kalam kozmološki argument“, ki trdi, da ima čas začetek.

V forumski razpravi o članku z naslovom **Neskončno in ∞ brezmejno** filozofskih profesorjev Alexa Malpassa in Wesa Morristona je učitelj filozofije iz New Yorka trdil naslednje:

POGLAVJE 4.1.1.

Razprava o Kalam kozmološkem argumentu

Neskončno in ∞ brezmejno

Terrapin Station:

... če obstaja neskončna količina časa pred T_n , potem ne moremo priti do T_n , ker ne morete dokončati neskončnosti časa pred T_n . Zakaj ne? Ker neskončnosti ne moremo nikoli doseči ali dokončati.

... Da bi prišli do katerega koli določenega stanja T , če obstaja neskončnost prejšnjih spremenjenih stanj, ni mogoče priti do T , ker neskončnosti ni mogoče dokončati, da bi prišli do T .

Avtor:

Vi zagovarjate Kalam kozmološki argument.

Terrapin Station:

Sem ateist.

Avtor:

Če bi trdili, da ste papež, to ne bi naredilo nobene razlike, ko gre za preverjanje veljavnosti vašega razmišljanja.

Če bi Kalamist podal popolnoma enak argument kot vi, ali bi bilo drugače?

Vir: [Spletni filozofski klub](#)

Članek „Neskončno in ∞ brezmejno“ je bil objavljen v Philosophical Quarterly. Nadaljevanje članka z naslovom „Ves čas na svetu“ je bilo objavljeno v Oxford's Mind reviji.

(2020) Neskončno in ∞ brezmejno

Vir: [Blog profesorja Alexa Malpassa](#)

| Philosophical
Quarterly

| Nadaljevanje v Oxford's Mind
reviji

POGLAVJE 5.

Zaključek

Teorija „Timescape“ je predlagana kot temeljni spremenilni dejavnik za kozmologijo, brez omembe teorije utrujene svetlobe. Glede na zgodovino izvora teorije velikega poka, ki jo teorija Timescape želi izpodbijati, je to treba postaviti pod vprašaj.

CosmicPhilosophy.org

<https://si.cosmicphilosophy.org/>

Natisnjeno 22. november 2025

Naši drugi projekti:

- ▶ [GMODebate.org](https://gmodebate.org/): Projekt, ki raziskuje filozofske temelje evgenike, scientizma, gibanja "osvoboditev znanosti od filozofije", "protiznanstvene pripovedi" in sodobnih oblik znanstvene inkvizicije.